

אמר רב פפא: שמע מינה מדרב הונא, לגבי הא דינא דאמר שמואל, קישות שהתליעה באיביה, בהיותה מחוברת, אסורה התולעת באכילה [והיינו, שנחשבת זחילת התולעת בתוך הקישות, המחוברת לקרקע, כאילו השריצה על הארץ] —

והרי איהו גופיה כמה הוי?!

אלא, במני דידהו, במשקל היחסי לגופו.

הכא נמי איירי ב"שני" דידהו, שהן רגעים.

תנן התם בבכורות, לענין מומים: בהמה בעלת ה' רגלים, או שאין לה אלא שלש, הרי זה מום.

אמר רב הונא: לא שנו שהרי זה מום לגבוה בלבד, אבל מותר באכילה לאדם, אלא שחסר ויתר ביד, שלא נאמרו דיני טריפה ברגל בהמה אלא רק ברגלה האחורית ולא ברגלה הקדמית הנקראת "יד". אבל חסר ויתר ברגל — טרפה נמי הויא.

ב-מז הני תמרי דמנחי בכדא, והתליעו לבתר תריסר ירחי שתא - שריין. כי מוכח מכך ששהו י"ב חודש שהיתה ההתלעה בתלוש, שהרי תולעים אין להם עצם, ולדברי רב הונא אינם יכולים להתקיים יותר מי"ב חודש.

אמר רב: לית בקא [שם זכוב] שהוא בר יומא, שאינו חי יום שלם. ולית דיכבא [שם זכוב] בת שתא, שתחיה שנה שלימה.

מאי טעמא?

כל יתר — כנטול דמי?

ההיא חיותא דהוה לה תרתי שני סניא דיבי מעי הגס. אייתוח לרבינא, וטרפה מדרב הונא, דכל יתר כנטול דמי.

ואי שפכן להדדי — כשרה.

ההיא גובתא גידול של בשר דהוה נפקא מבי כפי מבית הכוסות לחובלילא להמסס.

סבר רב אשי למיטרפה.

אמר ליה רב הונא מר בר חייא לרב אשי: כל הני חיוי ברייתא כל החיות המתהלכות באפר בחוץ, הכי אית להו.

אמר ליה רב פפא לאביי: והא אמרי אינשי: שב שני אימרא, במשך שבע שנים התנכרה ומרדה הזכוכה הנקראת "בקתא", בזכוב בן זוגה, הנקרא "בקא", משום דאמרה ליה: חזיתיה לבר מחוזא, אתה ראית איש מעונג ושמן מאנשי מחוזא, [שהיו שמנים ומדושנים] דפחא במויא, ופליק, ששחה במי הנהר, ויצא מהמים, ואיכרך בסדינין. ואותיבת עליה, ומצת מיניה, והתיישבת עליו ומצצת ממנו את דמו המעולה, ולא הודעת לי שאבוא ואמצוך את דמו כמוך.

ומוכח שהזכוב יכול לחיות גם שבע שנים!

אמר ליה אביי: וליטעמך, הא דאמרי אינשי: משקל של שיתין מני כלים פרזלא ברזל תלו ליה לבקא בקורנסיה בפטישו, דהיינו, בנשיכתו, שהיא נשיכה קשה, מי איכא?!

ההוא גובתא גידול בשר דהוה מעברא מבי כסי לכרסא.

סבר מר בר רב אשי לאכשורה, כדאכשרינן לעיל.

אמר ליה רב אשי: אטו כולחו בחדא מחיתא מחתינחו?!

אלא, היכא דאתמר, אתמר.

היכא דלא אתמר, לא אתמר.

העיד נתן בר שילא רב טבחיא דציפורי לפני רבי: על שני בני מעים היוצאין מן הקיבה של הבהמה, כאחד, שהיא טרפה.

וכנגדן בעוף, כשרה. משום שלפעמים קורה כזה דבר בעוף. [ראה ציור בספר שיחת חולין].

במה דברים אמורים, שיוצאין בני המעים בשני מקומות. אבל יוצאין במקום אחד, כשהם סמוכים זה לזה, וכלין, מתחברים בסוף עד כאצבע, כשרה.

פליגי בה בהלכה זו, שאם יוצאים ממקום אחד כשרה, רב אמי ורב אסי.

חד אמר, הוא שכשרה, רק במקום דהדרי וערבי, שמתחברים שני המעיים זה לזה ונהיים אחד.

וחד אמר, אף על גב דלא הדרי וערבי, כשרה הבהמה

ודנה הגמרא: בשלמא למאן דאמר הוא דהדרי וערבי, היינו דקתני "עד כאצבע".

אלא למאן דאמר אף על גב דלא הדרי וערבי — מאי "עד כאצבע"?

ומשנינן: עד כאצבע מלמטה. דהיינו, שמתחברין בסוף, במקום יציאת הרעי.

שנינו במשנה: רבי יהודה אומר אם ניטלה הנוצה פסולה:

אמר רבי יוחנן: רבי יהודה, שאמר ניטלה הנוצה נחשבת כניטל העור בבהמה, ורבי ישמעאל, שאמר החושב מחשבת פיגול לאכול כזית מתערובת של בשר ונוצה של חטאת העוף חוץ לזמנו הוי מחשבת פיגול — אמרו דבר אחד.

ומבאר הגמרא: רבי יהודה — הא דאמרן. (85)

רבי ישמעאל, דתנן [טהרות א ב], רבי ישמעאל אומר: הנוצה מצטרפת לבשר עוף החטאת לכזית ביחס למחשבת פיגול, כיון שדינה כבשר.

אמר רבא: דילמא לא היא!

עד כאן לא קאמר רבי יהודה הכא, אלא לענין טרפה, דליכא מידי דמוגין עליה לאחר שנטלה הנוצה. אבל לענין איפגול, אימא כרבנן סבירא ליה.

יהודה ומכשירים בניטלה הנוצה. ולהלכה פסקו כחכמים. אלא שיש שפסקו כרבי יהודה, וכתב הרמ"א שטוב להחמיר אם ניטלו כל הנוצות.

85. והיינו, שרבי יהודה פוסלה מדין "גלודה", שהוא מחשיבה כמי שניטל עורה. וגם רבי ישמעאל מחשיב את הנוצה כעור. רש"י. ורוב הראשונים סוברים שחכמים חולקים על רבי

קשיא סם המות דהכא, דאמרינן כשרה, אסם המות דמתניתין, דאמרינן אסורה.

ומתרצת הגמרא: חלתית אחלתית לא קשיא. כאן בעלין, כאן בקרטין, בגבעולין, שהם חדים ונוקבים.

סם המות אסם המות נמי לא קשיא. הא ברייתא, איירי בסם המות דידה. הא דאדם.

ופרכינן: סם המות דבהמה — היינו הרדופני?

ומתרצת הגמרא: תרי גוויי סם המות.

מאי "תיעה"?

אמר רב יהודה:

עיקרא שורש דמרירתא.

ט-א

אמר רב יהודה: האי מאן דאכל תלתא תקלי חלתית, מי שאוכל שלשה קלחי חלתית אליבא ריקנא, קודם אכילה — מישתלח משכיה, נפשט עורו. משום שהחילתית מחממת, ואוחזתו קדחת.

אמר רבי אבהו: בדידי הוה עובדא, ואכלי חד תקלא חלתיתא, קלח אחד של חלתית, והתחממם עור גופי, ואי לא דיתבי במיא, אם לא הייתי מתיישב במים כדי לקרר עצמי, מישתלח משכאי, היה נפשט מעלי עור גופי.

וקיימתי בעצמי [קהלת ז] "החכמה תחיה בעליה".

אמר רב יוסף: האי מאן דאכיל את כל הדברים להלן ביחד:

שיתסרי ביעי, וארבעי אמגוזי, ושב בוטיתא דפרחי גרעיני צלף, ושתי רביעתא

ועד כאן לא קאמר רבי ישמעאל התם, אלא לענין איפגולי. אבל לענין טרפה, קסבר אגוני לא מוגין הנוצה. ולכן לא נטרף העוף כשניטלת נוצתו.

מתניתין:

בהמה שחלתה ונהיתה "אחוזת הדם", והמעושנת, שנכנס עשן בגופה, והמצוננת שחלתה מחמת צינה, ושאכלה הרדופני, שהוא סם המות לבהמה, ושאכלה צואת תרנגולים או ששתת מים הרעים — כשרה.

אכלה סם המות או שהכוישה נחש — מותרת משום טרפה, ואסורה משום סכנת נפשות.

גמרא:

אמר שמואל: הלעיטה חלתית — טרפה.

מאי טעמא?

דמינקבה להו למעיניה.

מתיב רב שיזבי, מהא דתניא: אחוזת הדם, והמעושנת, ושאכלה הרדופני, ושאכלה צואת תרנגולים, ושתת מים הרעים.

וכן אם הלעיטה תיעה, חלתית, ופלפלין.

או שאכלה סם המות —

בכל אלה כשרה.

הכוישה נחש או שנשכה כלב שוטה, מותרת משום טרפה, ואסורה משום סכנת נפשות.

קשיא חלתית דהכא אחלתית דשמואל.